

מרכז SEED להתפתחות רגשית מוקדמת

בית הספר למדעי ההתנהגות

המכללה האקדמית תל אביב יפו

עקרונות לטיפול בטראומה בילדות המוקדמת

מרצה: קרן גולדברג

היקף הקורס: 24 שעות אקדמיות

תיאור הקורס:

הקורס יעסוק בהשפעות הטראומה על ילדים צעירים והוריהם אשר חוו או חווים אירועים כגון: מוות, תאונה, מחלה, נטישה, חשיפה לאלימות, התעללות והזנחה. נלמד להכיר בחשיבות העצומה של איתור וזיהוי אירועים טראומטיים כחלק מהפרקטיקה המקצועית. נבחן מה עושה החוויה הטראומטית לקשר הורה – ילד, וכיצד היא משפיעה על יחסי ההתקשרות.

המפגש עם ילדים אשר חוו אירועים טראומטיים, הוא מפגש מורכב וקשה עבור אנשי מקצוע. עוצמת האירועים כפי שהם מובאים אלינו המטפלים, גורמת לא פעם לחשש לנגוע בהם, עד כדי הימנעות ושיתוק. אנו חוששים שלא נמצא את המילים המתאימות, שאין לנו את ההכשרה המתאימה ולפיכך פעמים רבות לא מתאפשר הדיבור הישיר על הטראומה. תגובה זו עומדת בסתירה לתאוריה ולמחקר העכשווי בטיפול בטראומה בילדים, המדגיש באופן מובהק את חשיבות הדיבור והעיסוק בטראומה באופן ישיר כדרך לריפוי ותיקון ואת חשיבות העבודה עם הורים לעיבוד משותף של הטראומה והחזרת הביטחון לקשר.

מטרת הקורס היא לאפשר לאנשי מקצוע הבאים במגע עם ילדים והורים שעברו אירועים טראומטיים, לזהות, לאתר ולשאול על קיומם של אירועים טראומטיים, ולדבר עם הילדים וההורים את האירוע הטראומטי.

על המרצה:

קרן גולדברג - פסיכולוגית התפתחותית מומחית. עבדה שנים רבות בשרות הפסיכולוגי חינוכי-התפתחותי בהרצליה וניהלה את תכנית "חוסן לגיל הרך" במרכז "חוסן". מומחית בטיפול דיאדי ובטיפול בטראומה בגיל הרך. מרצה, מלמדת ומדריכה במגוון מסגרות טיפוליות ובמכון "חרוב". בעלת קליניקה פרטית בתל אביב.

הנושאים הספציפיים בהם יעסוק הקורס:

- עקרונות לדיבור ושיח על אירועים טראומטיים עם ילדים
- הקשר שבין הטראומה ובין הסימפטומים שהילד מפגין

- האופן שבו ניתן לחבר בין המשחק של הילד לאירוע הטראומטי
  - כיצד ניתן לדבר עם ילדים בנוכחות הוריהם.
  - מודל הטיפול הדיאדי ממוקד הטראומה Child Parent Psychotherapy, המתמקד בשיקום ההתקשרות בין הורים לילדים שחוו טראומה.
  - העמקה במטרות הטיפול ובדרכי התערבות בדיאדה הורה-ילד.
- בקורס יובא חומר תיאורטי ומחקרי תוך הבאת דוגמאות קליניות.

תכנית הקורס:

מפגש	נושא	פירוט
שיעור ראשון	השפעות טראומה על ילדים, הורים ועל יחסי הורה ילד	השפעות אירועים טראומטיים על התפתחותם של ילדים צעירים, הוריהם ומערכת היחסים ביניהם דרך מבט כפול של תאוריית ההתקשרות והידע על הטראומה. יונח הרציונל לטיפול ממוקד טראומה באמצעות מודל דיאדי של הורה-ילד
שיעור שני	תהליך ההערכה ופורמולצית המקרה	תהליך ואופן ההערכה של ההורים, הילד ויחסי הורה-ילד, לפני תחילת הטיפול. המשגת המידע שנאסף לכדי תיאור ראשוני בהיר של אופן התרחשות הטראומה והשפעות הספציפיות שלה על הילד, הוריו ויחסייהם תוך העמקה במטרות הטיפול הנגזרות מכך
שיעור שלישי ורביעי	בניית הנרטיב של הטראומה באמצעות שיח ומשחק	מדוע חשוב והכרחי לדבר עם ילדים על אירועים טראומטיים, מדוע זה קשה לעשות זאת ומהם העקרונות שמסייעים לדבר עם ילדים על אירועים טראומטיים
שיעור חמישי ושישי	עקרונות להתערבות בפגישה הדיאדית	מטרות הטיפול העיקריות, תוך העמקה באופנויות הטיפול השונות ובעקרונות המנחים להתערבויות דיאדיות בטיפול ממוקד טראומה. יודגמו מגוון של דרכי התערבות בטיפול ואופן בחירתם

רשימת הקריאה:

Lieberman, A. F., & Van Horn, P. (2009). Giving voice to the unsayable: Repairing the effects of trauma in infancy and early childhood. *Child and Adolescent Psychiatric Clinics*, 18(3), 707-720.

Osofsky, J. D. (2009). Perspectives on helping traumatized infants, young children, and their families. *Infant Mental Health Journal: Official Publication of The World Association for Infant Mental Health*, 30(6), 673-677.

Schore, J. R., & Schore, A. N. (2008). Modern attachment theory: The central role of affect regulation in development and treatment. *Clinical Social Work Journal*, 36(1), 9-20.

Van der Kolk, B. A. (2017). Developmental Trauma Disorder: Toward a rational diagnosis for children with complex trauma histories. *Psychiatric annals*, 35(5), 401-408.

לדעת את מה שאינך אמור לדעת, להרגיש את מה שאינך אמור להרגיש- בולבי /בסיס בטוח

מלאכים בחדר הילדים-אליסיה ליברמן